

YTTRANDE

2010-04-21

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Europeiska kommissionens frågor om koncessioner. Fi 2010/287

SOI, Sveriges Offentliga Inköpare, har ombetts att lämna svar och synpunkter på Europeiska kommissionens frågor om koncessioner, (Discussion document: Preliminary findings and major questions regarding a possible initiative on concessions CC/2010/08).

SOI företräder medlemmar som finns inom det aktuella utredningsområdet. Syftet med SOI:s verksamhet är att verka för effektivisering och utveckling av den offentliga upphandlingen. Detta sker bland annat genom att stödja kompetensutveckling samt genom opinionsbildning, remissyttranden och aktivt deltagande i debatter.

Attitydförskjutning

SOI anser att kommissionens frågor i promemorian är prematura då inga preliminära undersökningsresultat finns tillgängliga för analys och möjlig källkontroll.

Klart är dock att det skett en tydlig förskjutning i såväl språkbruk som förhållningssätt i syfte att införa tjänstekoncessioner inom ramen för EU:s exklusiva befogenheter.

Tidigare publikationer från kommissionen har lyft fram

- behovet av att stimulera partnerskap mellan näringsliv och offentlig sektor,
- behovet av djupgående analys av nationella, kulturella, sektoriella och geografiska skillnader mellan medlemsländerna samt
- behovet av analys av alternativa instrument till lagstiftning som
 - kompletterande tolkningsmeddelanden,
 - förbättrad samordning av nationella rutiner eller
 - utbyte av information om goda metoder för koncessioner och partnerskap inom medlemsstaterna

Idag antyder kommissionens frågor, så som SOI uppfattar dem, att förespråkare för alternativa instrument måste bevisa att det föreligger oöverstigliga hinder för tillämpning av direktiven på koncessioner för att lagstiftning inte skall införas.

SOI:s grundläggande ståndpunkt

SOI ser positivt på den kontinuerliga utveckling som pågår för att främja gränsöverskridande handel på den inre marknaden. SOI anser dock att ytterligare lagstiftning inte är det instrument som i första hand bör tillämpas för att komma till rätta med de eventuella problem som lyfts fram i promemorian. SOI menar att

YTTRANDE

2010-04-21

utökad lagstiftning skulle bidra till att försvåra processer, skapa mer administration och högre barriärer för skapandet av koncessioner med risktagande från det privata näringslivet.

Det är eftersträvansvärt och till och med nödvändigt att ha regelverk som förhindrar nonchalant och godtyckligt beteende men det är lika viktigt att regelverken inte hindrar dynamiken i processerna i syfte att åstadkomma förbättringar och utveckling för att skapa goda tjänster i allmänhetens intresse. I Sverige finns nationell lagstiftning som motverkar jäv och missbruk av allmänna medel inom fler områden än de som omfattas av direktiven. Likvärdiga regelverk torde finnas i andra länder.

I stället för ytterligare lagstiftning förordar SOI intensifierat utbyte av information om goda metoder mellan medlemsländer för att lösa affärsmässigt relaterade utmaningar i komplexa tjänstekoncessioner. Sådant utbyte kan förslagsvis upprättas inom ett utvecklingsprogram finansierat av EU.

Frågeställningarna

Flera av frågorna är i promemorian svåra att tolka i nuvarande kontext. Alternativa tolkningar av promemorian är att den i första hand behandlar

- bristfällig lagstiftning som leder till gränsdragningsproblematik mellan tjänstekoncessioner och sedvanliga varukontrakt/tjänstekontrakt,
- det generella behovet av att ytterligare öppna upp gränsöverskridande affärsmöjligheter eller
- förbättrade möjligheter till kontroll över illegalt agerande gällande varu- och tjänstekontrakt

Vidare finner SOI att frågorna i sig inte fullt ut korrelerar med den problembild som presenteras inför respektive fråga.

Annonsering av tjänstekoncessioner

Generellt är det positivt med annonsering av de flesta affärer eller samarbeten som ett offentligt organ har för avsikt att genomföra. Den riskförskjutning, komplexitet och långa tid som ofta träffar en tjänstekoncession kan medföra behov av nya partssammansättningar och affärsmodeller än de som tidigare är kända på marknaden. En annonsering med nuvarande tidsfrister gör i ett sådant läge varken till eller ifrån för gränsöverskridande anbudsgivning. Detta medför i sin tur att de mål som eftersträvas i kommissionens första fråga inte uppfylls.

Gränsdragning och rättspraxis

Till skillnad från kommissionen finner SOI inte att definitionerna av tjänstekoncession är bristfälliga. Att rättspraxis behövs för tolkning av lagstiftning är naturligt. SOI finner de aktuella rättsfallen intressanta och de behandlar fler frågor än gränsdragningen mellan tjänster och tjänstekoncessioner. Mer intressant i rättsfallen är frågorna om vilka rättssubjekt som omfattas av direktiven samt att vissa tjänster ska räknas som varor. Dessa faktorer påverkar SOI:s medlemmar i högre utsträckning i det vardagliga arbetet än diskussionen kring risk.

YTTRANDE

2010-04-21

Så som domstolen påpekar i det ena rättfallet behöver en individuell bedömning göras av varje enskilt fall då frågan om tjänstekoncession är komplex. Rättfallen verifierar tidigare praxis. De tydliga domsluten behöver inte återges här.

Unika särdrag kring tjänstekoncessioner

SOI ansluter sig till den grupp av intressenter som menar att komplexiteten i tjänstekoncessioner per se medför behov av förhandlingar samt att detaljerad reglering i lagstiftning inte skulle främja utvecklingen och förekomsten av tjänstekoncessioner.

De faktorer som SOI önskar lyfta fram i detta avseende är framför allt behov av privat riskkapital, längden på de koncessioner som förekommer, behovet av nya partskonstellationer på marknaden samt utvecklings- och underhållsbehovet inom ramen för många koncessioner.

Tekniska specifikationer och urvalskriterier

Reglerna kring tekniska specifikationer är komplexa att tillämpa i praktiken. SOI ser inte något behov att utöver nuvarande fördragstexter införa lagstiftning gällande tekniska specifikationer i relation till koncessioner.

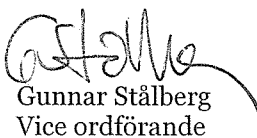
Varje affär av den dignitet som en komplex och lång tjänstekoncession utgör kräver noggranna kravprofiler på kommande samarbetspartners. Urvalskriterier enligt direktiven kan utgöra ett stöd men också ett hinder för koncessionens realisering. Som exempel kan nämnas restriktiviteten kring bevisning om en leverantörs tekniska förmåga och kapacitet.

Klassiska sektorn och försörjningssektorn

SOI ser inte behovet av att lagstifta om koncessioner inom ramen för offentlig upphandling gällande vare sig försörjningssektorn eller klassiska sektorn.

För Sveriges Offentliga Inköpare

Lisbeth Johnson
Ordförande

Gunnar Stålberg
Vice ordförande